

въвежда пряк въпрос за етническата принадлежност (народност) съгласно решенията и препоръките на Осмия международен статистически конгрес в Санкт Петербург през 1872 г. Всички преброявания през този период се извършват при спазването на единна методология и отразяват модерните виждания по това време. През третия период по политически и идеологически причини промените са разнопосочни. Те се изразяват в постепенно скриване на проблемите, възникнали по повод на неправилно провеждана политика. Това се изразява първоначално в необнародване на данните за етническия състав и опит за тяхното манипулиране при преброяването през 1975 г. до отказ да се събират такива данни през 1985 г. Четвъртият период се характеризира с връщането към традицията да се събират данни за етническия състав (с преброяването през 1992 г.). Това връщане става при известна дискусия в обществото⁶.

През 2001 г. въпросите за етническата принадлежност и майчиния език отново са в програмата на преброяването на населението.

През 2001 г. по въпроса за етническата принадлежност не са се самоопределили 62 108 лица, или 0.8%, а не са отговорили 24 807 лица, или 0.3% (1992 г. - 8 481 лица, или 0.1%) от населението.

Сърбия. До Първата световна война има преброявания като самостоятелна държава и последното е през 1910 г. Преброявания са правени през 1921, 1931, 1948, 1953, 1961, 1971, 1981 и 1991 г. в рамките на бивша Югославия. При последното преброяване през 2002 г. не е обхванат районът на Косово. Въпрос за етническата принадлежност на населението е задаван при всички преброявания от 1931 г. в различни варианти - "народност" - 1931, 1948, 1953 и 1961 г.; "националност или етническа принадлежност" - 1971 г.; "принадлежност към националност, народност или етническа общност" - 1981 г.; "национална принадлежност" - 1991 г.; "национална или етническа принадлежност" - 2002 г. При всички преброявания има въпрос за майчиния език, с изключение на 1948 г.

В съгласие с тогавашната политика за създаване на единна югославска общност, през 1931 г. е задаван общ въпрос дали лицата са от югославска народност, или от друга. За другите народности се е изисквало да се посочи точното наименование.

---

⁶ По покана на тогавашното ръководство на Националния статистически институт участвах в една от тези дискусии през 1992 г., на която присъстваха представители на различни институции и медии. Там се изказаха различни, често напълно противоположни мнения за включването или не на етнически признаци в програмата на предстоящото преброяване на населението в края на 1992 г.